
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Torrens Périé, Neus. *L'impacte de les sancions internacionals en l'ordre públic internacional lituà : el reconeixement de sentències estrangeres d'estats sancionats. El cas Vitebskoblvodokanal..* Treball de Final de Grau (Universitat Autònoma de Barcelona), 2026 (Dret). 33 pàg.

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/331863>

under the terms of the license.

**L'IMPACTE DE LES SANCIONS INTERNACIONALS
EN L'ORDRE PÚBLIC INTERNACIONAL LITUÀ:
EL RECONeixEMENT DE SENTÈNCIES ESTRANGERES
D'ESTATS SANCIONATS.
*EL CAS VITEBSKOBLVODOKANAL.***

Grau en Dret
Treball de fi de grau
Curs 2025-26

Neus Torrens Périé
Tutor: Josep Suquet Capdevila

A ma mare, per ser qui m'ha ensenyat a descobrir món.

A mon pare, per la seva incondicionalitat.

*I a na Maria Àngels,
ja que sense ella no seria qui som.*

*Menció especial als meus companys de l'Erasmus, que m'han
acompanyat durant tot aquest procés.*

ABSTRACT

Aquest treball analitza l'impacte de les sancions internacionals imposades per la Unió Europea en el reconeixement i l'execució de sentències estrangeres dins l'ordenament jurídic lituà. L'estudi examina com els tribunals lituans, i més concretament el Tribunal Suprem de Lituània, han integrat el règim de sancions europees contra Bielorússia en el concepte d'ordre públic internacional com a mecanisme per restringir el reconeixement i l'execució de resolucions estrangeres.

L'estudi se centra en la resolució del cas *Vitebskoblvodokanal*, analitzat pel Tribunal Suprem de Lituània en la sentència de 9 de novembre de 2022 (cas núm. 3K-3-255-611/2022), dictada en el marc d'un procediment d'exequàtur relatiu a una sentència procedent d'un tribunal bielorús. A partir del cas i de la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE), s'estudia la tensió existent entre el principi de cooperació judicial internacional i l'obligació dels Estats membres de garantir l'efectivitat de les sancions.

S'analitzen les fonts normatives aplicables a Lituània i s'avaluen tant l'abast de la doctrina establerta pel Tribunal Suprem de Lituània com les seves possibles implicacions en el sistema de reconeixement de sentències estrangeres i en la cooperació judicial internacional.

La investigació conclou que el cas *Vitebskoblvodokanal* representa una ampliació del concepte tradicional d'ordre públic internacional lituà, permetent així denegar el reconeixement d'una sentència estrangera quan la seva execució pugui entrar en conflicte amb el règim sancionador de la Unió Europea. La doctrina establerta en el cas reforça la incidència de les sancions internacionals en el sistema lituà de reconeixement de resolucions estrangeres.

ABSTRACT

This study analyses the impact of international sanctions imposed by the European Union on the recognition and enforcement of foreign judgments within the Lithuanian legal system. The study examines how Lithuanian courts, and more specifically the Supreme Court of Lithuania, have integrated the European sanctions regime against Belarus into the concept of international public order as a mechanism to restrict the recognition and enforcement of foreign judgments.

The study focuses on the resolution of the Vitebskoblvodokanal case, analysed by the Supreme Court of Lithuania in the judgment of 9 November 2022 (case no. 3K-3-255-611/2022), issued within the framework of an exequatur procedure concerning a judgment issued by a Belarusian court. Based on the case and the jurisprudence of the Court of Justice of the European Union (CJEU), the tension between the principle of international judicial cooperation and the obligation of Member States to ensure the effectiveness of sanctions is studied.

The normative sources applicable to Lithuania are analyzed and both the scope of the doctrine established by the Supreme Court of Lithuania and its possible implications for the system of recognition of foreign judgments and international judicial cooperation are evaluated.

The research concludes that the Vitebskoblvodokanal case represents an extension of the traditional concept of Lithuanian international public order, thus allowing the recognition of a foreign judgment to be denied when its execution may conflict with the sanctioning regime of the European Union. The doctrine established in the case reinforces the incidence of international sanctions in the Lithuanian system of recognition of foreign decisions.

ÍNDIX

Abreviatures.....	6
1. Introducció.....	7
1.1. Plantejament del tema i rellevància jurídica.....	7
1.2. Interès en el tema escollit.....	8
1.3. Marc contextual.....	8
1.4. Pregunta d'investigació i objectiu del treball.....	10
1.5. Metodologia del treball.....	10
2. Concepte d'ordre públic com a causa de denegació de sentències estrangeres.....	11
2.1. L'ordre públic internacional en el Dret Internacional Privat.....	11
2.2. L'ordre públic en el sistema europeu de reconeixement de sentències.....	12
2.2.1. Concepte i funció de l'excepció d'ordre públic.....	13
2.2.1.1. Abast i límits segons la jurisprudència europea.....	13
2.3. Fonts jurídiques aplicables al reconeixement de resolucions estrangeres a Lituània..	15
2.4. Les sancions internacionals i la seva integració en l'ordre públic internacional lituà	17
3. Anàlisi del cas <i>Vitebskoblvodokanal</i>.....	18
3.1. Fets del cas i la sentència del tribunal bielorús.....	18
3.2. Procediment de reconeixement davant els tribunals de Lituània.....	19
3.3. La sentència del Tribunal Suprem de Lituània de 9 de novembre (Cas núm. 3K-3-255-611/2022).....	21
4. Conclusions i valoració crítica.....	24
4.1. El cas <i>Vitebskoblvodokanal</i> i l'evolució del concepte d'ordre públic internacional lituà.....	24
4.2. Riscos i conseqüències per al sistema de reconeixement de sentències.....	25
4.3. Consideracions finals.....	27
Bibliografia.....	29
Llistat de legislació.....	30
Llistat de jurisprudència.....	31

Abreviatures

UE.....	Unió Europea
DIPr.....	Dret Internacional Privat
Drets fonamentals.....	DDFF
EM.....	Estat membre
EEMM.....	Estats membres
CPI.....	Cort Penal Internacional
LAT.....	Tribunal Suprem de Lituània (<i>Lietuvos Aukščiausiasis Teismas</i>)
TFUE.....	Tractat de Funcionament de la Unió Europea
TJUE.....	Tribunal de Justícia de la Unió Europea
PESC.....	Política Exterior i de Seguretat Comuna
CPK.....	Codi de Procediment Civil de la República de Lituània

1. Introducció

1.1. Plantejament del tema i rellevància jurídica

Ens trobem davant un dels pilars fonamentals del DIPr i de la cooperació judicial civil; el reconeixement i l'execució de sentències estrangeres. Aquest mecanisme, basat en el principi de confiança mútua entre Estats, es troba limitat per l'excepció d'ordre públic internacional. Històricament, la interpretació d'aquest concepte ha sigut restrictiva, amb l'objectiu i la finalitat d'evitar que es converteixi en una dificultat per a la cooperació judicial internacional.

Actualment, ens trobem en un context marcat per la imposició de sancions de la UE a certs Estats. Per aquest motiu, sorgeixen dubtes en relació a l'abast de l'ordre internacional públic en matèria de reconeixement de sentències estrangeres. Aquestes sancions, adoptades amb països com Bielorrússia no tan sols tenen conseqüències i efectes dins l'àmbit polític i econòmic, sinó també en el funcionament dels mecanismes de cooperació judicial civil actual.

Aquesta situació porta a generar una tensió entre el principi de cooperació judicial anteriorment mencionat i la necessitat de respectar les mesures de la UE com a expressió de la seva política i de la seguretat comuna de tots els Estats. En aquest marc, se situa la sentència del Tribunal Suprem de Lituània de 9 de novembre de 2022 (d'ara endavant el cas *Vitebskoblvodokanal*), un exemple clar i rellevant de com els tribunals nacionals poden integrar el règim de sancions internacionals a l'anàlisi de l'ordre públic internacional.

L'estudi d'aquest cas és jurídicament rellevant tant des d'un punt de vista teòric com pràctic, cosa que permet examinar així l'evolució del concepte d'ordre públic internacional en el context actual.

Cal precisar que el reconeixement d'una resolució estrangera no opera de forma automàtica, més aviat es troba condicionat al fet que la decisió no vulneri els principis i valors essencials de l'Estat receptor.¹ Aquesta excepció mencionada presenta una doble vessant rellevant per l'anàlisi del cas: l'ordre públic substantiu i l'ordre públic processal.²

- L'ordre públic substantiu s'entén com al contingut de la sentència i prohibeix el reconeixement d'aquelles decisions on el resultat jurídic sigui contrari als valors

¹ Schweinbach, A. P., i Carrizo Aguado, D. (2021). La excepción del orden público internacional: Estudio comparado entre el sistema español y alemán en supuestos de divorcio. *Cuadernos de Derecho Transnacional*, 13(2), p. 519.

² Schweinbach i Carrizo Aguado (2021), p. 522.

fonamentals. Aquest no implica una revisió de la llei aplicada pel jutge estranger, més bé un control de la compatibilitat de la solució donada amb els principis de l'estat del fòrum.³

- L'ordre públic processal mira per la integritat del procediment per garantir el respecte a les garanties mínimes i el dret a la tutela judicial efectiva.

Aquesta distinció és clau per saber si la delegació del reconeixement es fonamenta en la il·legalitat del fons de l'assumpte, com pot ser la vulneració d'un règim de sancions internacionals, o si es fonamenta en la vulneració de les garanties processals.

1.2. Interès en el tema escollit

L'elecció d'aquest tema no és fruit de l'atzar, actualment estic cursant l'últim any del grau a Lituània, i unes de les assignatures que estic cursant es Dret Internacional Privat. Aquest fet ha generat un interès per veure com plantegen ells el dret internacional i la situació del país tenint en compte el context històric i la seva relació amb Rússia; molt més complexa del que havia imaginat. Estant allà te n'adones de la tensió que hi ha i el fort posicionament que té aquesta república bàltica amb el conflicte actual entre Rússia i Ucraïna. A més a més, després de buscar informació sobre la seva relació amb Bielorússia, també em va sobtar.

Vaig buscar temes d'actualitat que afecten ambdós països i una professora de la meua universitat (Mykolos Romeiro Universitetas) em va recomanar buscar la sentència denegatòria sobre la qual treballaré.

Un dels incentius és la manca d'informació i coneixement sobre aquest tema, no tan sols de persones del sud-oest d'Europa, sinó també dels propis lituans.

1.3. Marc contextual

Abans de continuar, és necessari contextualitzar el marc jurídic en el qual sorgeix l'objecte de controvèrsia. Arrel de la invasió de Ucraïna per part de la Federació Russa al febrer de 2022, el panorama del DIPr europeu ha experimentat una transformació progressiva amb la necessitat d'adaptar-se a la situació actual. En aquest context entra la posició de Bielorússia, que actuant com aliat estratègic ha provocat que la UE hagi anat reforçant progressivament el règim de mesures restrictives sobre el país a través del Reglament (CE) n.º765/2006.⁴ Aquestes mesures formen part d'instruments adoptats en el marc de la PESC i

³ Garcimartín Alférez, F. J. (2023). *Derecho internacional privado* (7a ed.). Civitas, Cap. 17.

⁴ Reglament (CE) n.º 765/2006 del Consell, de 18 de maig de 2006.

el seu objectiu és limitar determinades relacions econòmiques i financeres amb persones físiques i entitats vinculades a les autoritats bielorrusses.⁵

En aquest moment, aquestes mesures restrictives operen amb força imperativa que transcendeix l'esfera administrativa per projectar-se sobre el dret privat. Les sancions funcionen com normes d'aplicació immediata o normes de policia en el sentit de l'article 9 del Reglament Roma I⁶, la qual cosa obliga els tribunals dels EEMM a garantir el compliment dels reglaments comunitaris davant qualsevol compromís derivat de la autonomia de la voluntat o de tractats bilaterals d'assistència previs. Aquesta realitat situa les entitats russes i bielorrusses en una situació jurídica particular allà on la protecció de l'ordre públic econòmic preval sobre el tràfic mercantil ordinari.⁷

La relació jurídica entre Lituània i Bielorússia sobre assistència jurídica i relacions judicials en matèria civil, familiar i penal s'articula a través del Tractat bilateral entre la República de Lituània i la República de Bielorússia.⁸ En aquest acord s'estableixen mecanismes de reconeixement i execució de resolucions judicials entre ambdós Estats.⁹ Tanmateix, l'evolució del context polític i jurídic entre els dos països ha afectat el funcionament pràctic d'aquesta cooperació. Aquest enduriment normatiu s'ha vist reforçat per la recent obertura d'una investigació per part de la Cort Penal Internacional sobre presumptes crims contra la humanitat comesos en territori bielorús sol·licitat pel Govern de Lituània. Aquesta última República forma part dels països que han ratificat l'Estatut de Roma, i per tant, pot fer aquesta sol·licitud.¹⁰

En aquest context, veiem com les sancions internacionals han adquirit rellevància en l'àmbit del reconeixement i execució de resolucions judicials estrangeres, més concretament quan aquesta execució pot comportar una disposició de fons o recursos econòmics a favor d'entitats vinculades a persones o organismes sotmesos a sancions.

El cas *Vitebskoblvodokanal* és una clara mostra de la tensió a l'hora de plantejar si és possible executar resolucions judicials favorables a entitats vinculades a un país com Bielorússia que està sotmès a mesures restrictives. L'estudi de la resolució demostra com les

⁵Paredes Pérez, J. I. (2023). *Las sanciones económicas de la Unión Europea contra Rusia y Bielorrusia: una lectura en clave de Derecho internacional privado*. Revista Española de Derecho Internacional, 75(1), 203-205.

⁶Paredes Pérez, op. cit., pp. 206-207.

⁷Van Calster, G. (2024). *European Private International Law* (4.ª ed.). Hart Publishing.

⁸*Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos sutartis dėl teisinės pagalbos* [Tractat entre la República de Lituània i la República de Bielorússia sobre assistència jurídica] (1992).

⁹Tot i l'existència formal del tractat de 1992, la realitat jurídica ve marcada per la denúncia d'altres tractats bilaterals d'inversió i duanes al 2024. Aquest fet evidencia una voluntat política i legislativa de trencar vincles jurídics amb règim bielorús. Swissinfo. (2024, octubre 1). *Lituania denuncia sus tratados de inversiones e impuestos con Rusia y Bielorrusia*. SWI swissinfo.ch.

¹⁰Estatut de Roma de la Cort Penal Internacional (1998), art. 14.1.

sancions poden incidir directament en el reconeixement de resolucions judicials integrant-se així en el control de l'ordre públic internacional.

1.4. Pregunta d'investigació i objectiu del treball

La pregunta principal, la qual engloba el treball, és la següent:

“Poden les sancions internacionals de la Unió Europea integrar-se en el concepte d'ordre públic internacional lituà fins al punt de justificar la denegació del reconeixement de sentències estrangeres?”

De manera més concreta, es planteja el següent:

“Suposa la sentència *Vitebskoblvodokanal* una ampliació del concepte tradicional d'ordre públic en el dret internacional privat lituà?”

El treball té com a objectiu analitzar com les sancions internacionals implementades per la UE poden influir en el reconeixement i l'execució de sentències estrangeres dins l'ordenament jurídic lituà, prenent com a referència la resolució pionera del cas *Vitebskoblvodokanal*. Es pretén determinar si aquest últim suposa una ampliació del concepte tradicional d'ordre públic internacional lituà.

1.5. Metodologia del treball

La metodologia aplicada en aquest treball és la jurídica-dogmàtica i la jurisprudencial. Tot això enfocat a l'estudi d'un cas (*Vitebskoblvodokanal*) i orientat a respondre a la pregunta d'investigació plantejada anteriorment.

Abans de continuar amb l'estructura de la metodologia, mencionar la dificultat (*o repte, depèn de com es vegi*) que ha estat treballar sobre una sentència que tan sols apareix de forma oficial en lituà, sense traduccions oficials. Per aquest motiu s'ha emprat l'ús de diferents intel·ligències artificials per poder arribar a la millor traducció possible.¹¹ No només això, sinó també la comprovació posteriorment per part de la meva professora de DIPr.

A més a més, la notòria dificultat que ha presentat el punt 3.1, ja que és gairebé impossible entrar en el portal judicial bielorús. Bielorússia té bloquejades les direccions IP dels països de la UE/OTAN. *Gairebé* impossible perquè sí que hi ha formes d'accedir-hi però presenten riscos per la meva seguretat informàtica. En conseqüència, s'ha fet servir una

¹¹ Per a l'elaboració d'aquest treball s'ha utilitzat el model d'intel·ligència artificial Gemini (Google, 2026) i ChatGPT (OpenAI, 2026) com a eina de suport en la traducció de textos jurídics del lituà, l'estructuració de continguts i la correcció estilística.

triangulació de dades emprant la pròpia sentència lituana per poder desenvolupar els antecedents i fonaments del cas bielorús (exposats en el punt 3.1).

L'estratègia de recerca s'estructura en dues fases complementàries que permeten l'anàlisi complet de l'objecte d'estudi:

D'una banda, el treball es fonamenta en un mètode d'anàlisi normativa multinivell, fet que implica la descripció de les normes i també l'estudi de la seva jerarquia i interacció. S'analitza com les normes de caràcter imperatiu del DUE desplacen o modifiquen l'aplicació de tractats bilaterals.

D'altra banda, l'utilització del mètode de l'estudi d'un cas amb un caràcter inductiu i crític. A partir de l'examen detallat de l'*iter processal* i els fonaments de dret del LAT s'extreuen conclusions generals aplicables a la doctrina del DIPr actual. L'anàlisi es culmina amb una tècnica comparativa i contrast amb la jurisprudència del TJUE.

2. Concepte d'ordre públic com a causa de denegació de sentències estrangeres

2.1. L'ordre públic internacional en el Dret Internacional Privat

L'ordre públic internacional és un dels conceptes fonamentals del DIPr i actua com a *clàusula de reserva* destinada a protegir els principis i valors essencials de la societat del fòrum. Segons la doctrina d'Esplugues Mota i Iglesias Ferrer, l'ordre públic no es pot entendre com un concepte estàtic, sinó més aviat com un concepte que es pot definir per la seva excepcionalitat i la seva relativitat.

Per una banda, es pot dir que l'ordre públic actua com a límit en el sector del dret aplicable. Aquí, la seva funció és impedir l'aplicació d'una norma estrangera que tot i què sigui la designada per la norma del conflicte, és incompatible amb les concepcions fonamentals de l'Estat requerit.¹² Aquest fet produeix un doble efecte; un efecte negatiu que és la descartació de la llei estrangera i, un efecte positiu que porta a l'aplicació de la *lex fori* per evitar un buit legal.¹³

D'altra banda i centrant-nos en l'estudi d'aquest treball, veiem com l'ordre públic actua com a una causa de denegació del reconeixement i execució de resolucions estrangeres. En aquest cas, el jutge no fiscalitza una llei en abstracte, és a dir, no fa d'*inspector* de la llei estrangera, sinó que es centra en el resultat final de la sentència i els efectes d'aquesta. La

¹² Esplugues Mota, C., i Iglesias Ferrer, J. L. (2023). *Derecho Internacional Privado* (17a ed.). Tirant lo Blanch, p. 270.

¹³ *Ibid.*, p. 271.

resolució estrangera ha de constituir una vulneració manifesta i intolerable del nucli de principis processals i substantius de l'Estat per a que aquesta excepció prosperi.¹⁴

La jurisprudència internacional ha reafirmat aquest caràcter restrictiu que es menciona. Dins l'emblemàtic assumpte *Krombach v. Bamberski*, el TJUE va destacar que el recurs a la clàusula d'ordre públic tan sols és lícit quan el reconeixement de la decisió “xoqui de manera inacceptable amb l'ordenament jurídic de l'Estat requerit per vulnerar un principi fonamental”.¹⁵ Altrament, a l'assumpte *Trade Agency* es va ratificar que el control s'ha de centrar en l'existència d'una vulneració manifesta del dret d'un procés equitatiu. Sense que això pugui derivar mai d'una revisió del fons d'una decisió estrangera (*révision au fond*)¹⁶.

Mentre que en el sector de la llei aplicable l'ordre públic protegeix la integritat normativa del fòrum, quan parlem de reconeixement aquest actua com a filtre de la regularitat internacional que garanteix que cap decisió externa atempti contra la seguretat jurídica de l'Estat receptor.

2.2. L'ordre públic en el sistema europeu de reconeixement de sentències

Dins l'àmbit de la UE la cooperació judicial civil es fonamenta en el principi de confiança mútua entre els Estats membres. Aquest principi implica que els sistemes jurídics dels Estats membres ofereixen un nivell equivalent de protecció dels drets fonamentals i de les garanties processals, cosa que afavoreix la lliure circulació de resolucions judicials dins de l'espai judicial europeu.¹⁷ Aquest principi doncs, implica que l'ordre públic deixa de ser una eina de control de la llei aplicada per convertir-se en un límit d'interpretació molt estricte.

El reconeixement de resolucions judicials dins la UE es troba regulat, entre d'altres, pel Reglament (UE) 1215/2012, relatiu a la competència judicial, el reconeixement i la execució de resolucions judicials en matèria civil i mercantil. Aquest últim estableix com a regla general la lliure circulació de resolucions judicials entre els Estats membres, limitant taixí també els motius pels quals es podria arribar a denegar el seu reconeixement.

Més concretament, l'article 45 del Reglament (UE) 1215/2012 estableix que el reconeixement d'una resolució judicial podrà denegar-se quan *aquest reconeixement sigui*

¹⁴ *Ibid.*, p. 309-314.

¹⁵ Sentència del Tribunal de Justícia (Ple), de 28 de març de 2000, assumpte C-7/98, *Dieter Krombach contra André Bamberski*, ECLI:EU:C:2000:164.

¹⁶ Sentència del Tribunal de Justícia (Sala Primera), de 6 de setembre de 2012, assumpte C-619/10, *Trade Agency Ltd contra Seramico Investments Ltd*, ECLI:EU:C:2012:531.

¹⁷ Esplugues Mota, C., i Iglesias Ferrer, J. L. (2023). *Derecho Internacional Privado* (17a ed.). Tirant lo Blanch, p. 301.

manifestament contrari a l'ordre públic de l'Estat membre requerit.¹⁸ La utilització del terme “manifestament” posa en rellevància el caràcter excepcional d'aquesta excepció, que ha d'interpretar-se de forma restrictiva amb la finalitat de preservar el principi de confiança mútua.

D'altra banda, els valors que integren l'ordre públic europeu es troben vinculats als principis fonamentals de la UE, com el respecte als drets fonamentals, els principis democràtics i l'Estat de dret, recollits en el Tractat de la Unió Europea. Aquests principis contribueixen a la progressiva harmonització del concepte d'ordre públic dins de l'espai jurídic europeu.

2.2.1. Concepte i funció de l'excepció d'ordre públic

Pérez Solft defineix l'ordre públic com “*aquell constituït per lleis que concerneixen la comunitat, i que aprofiten igualment a tots, escrites en interès de tots i no en interès de cadascú*”.¹⁹ Com bé s'ha mencionat anteriorment, l'ordre públic s'articula com un conjunt de principis fonamentals, els quals moltes vegades estan vinculats a les *bones costums*.²⁰ La seva funció no és cercar el que es pot entendre com una perfecció jurídica, sinó més aviat garantir que la seva execució no provoqui una ruptura amb els principis fonamentals del país receptor.

Seguint la línia del que s'ha mencionat anteriorment, podem entendre que la funció de l'ordre públic és intervenir quan la inserció d'una sentència estrangera result manifestament intolerable. D'aquesta forma, fa una funció de *filtració de seguretat*, és a dir, s'avalua si el resultat d'executar la norma és compatible amb els principis que figuren a l'Estat de dret en el context de la integració europea.

2.2.1.1. Abast i límits segons la jurisprudència europea

Tot el que s'ha anat esmentant fins ara planteja un dubte crucial: fins on pot arribar aquesta excepció de l'ordre públic i quins límits té. Aquest abast de l'excepció de l'ordre públic ha tingut una evolució significativa. L'extensió de la clàusula planteja quina capacitat de projecció té aquesta doctrina més enllà del reconeixement de resolucions judicials. (podent afectar institucions com els laudes arbitrals o l'eficàcia de determinades relacions

¹⁸ Sobre la interpretació restrictiva de l'excepció d'ordre públic en el marc del principi de confiança mútua, vegeu TJUE, sentència de 28 de març de 2000, assumpte C-7/98, *Krombach c. Bamberski*.

¹⁹ Pérez Solft, I. (2012). ¿Orden Público Internacional Vs Orden Público Interno y Buenas Costumbres? *Revista de Investigación Jurídica IUS*, p. 3.

²⁰ *Ibid.*, p. 13-15.

contractuals internacionals). Al ser un tema tan complex, no s'entrarà en concretar i analitzar aquests últims.

La jurisprudència del TJUE ha estat determinant per perfilar i determinar aquesta expansió. A l'assumpte *Eco Swiss*, el Tribunal va afirmar que determinades disposicions del Dret de la UE poden formar part de l'ordre públic. Així doncs, en la sentència justifica la intervenció dels tribunals nacionals per garantir l'efectivitat.²¹ Aquesta premissa permet entendre que la inclusió de les sancions internacionals dins de l'anàlisi de l'ordre públic no és una pràctica aliena al sistema europeu. Això es veu il·lustrat en el cas *Bank Melli Iran*, on es reconeix que les mesures restrictives poden projectar-se directament sobre relacions jurídico-privades.²² No obstant, la ampliació de l'abast no pot ser entesa com absoluta. Es troba estrictament condicionada per la naturalesa excepcional de l'ordre públic, la qual exigeix una interpretació restrictiva per preservar la seguretat jurídica i el principi de confiança recíproca. El límit fonamental recau, com bé s'ha mencionat abans, en la prohibició de la *révision au fond*, que impedeix que l'ordre públic s'utilitzi com un mecanisme per fiscalitzar el contingut o l'encert jurídic de les resolucions dictades prèviament. Al cas *Renault contra Maxicar* queda fixada aquesta doctrina en el moment que es subratlla que el jutge del reconeixement no pot qüestionar l'apreciació de dret del jutge d'origen.²³ En la mateixa línia destaca la sentència *Diageo Brands*, on es va precisar que l'ordre públic no pot invocar-se per esmenar errors en l'aplicació del dret de la UE, tret que es produeixi una vulneració manifesta i desproporcionada dels principis.²⁴ El criteri adoptat per aquest jutge es podria considerar especialment rellevant ja que evita que l'aplicació de sancions internacionals esdevingui una via indirecta per debilitar la certesa del tràfic jurídic.

L'aplicació d'aquests límits ha de respondre *sempre* als principis de proporcionalitat i necessitat. En relació a aquesta doctrina, autors com Van Calster assenyalen que l'ús de normes imperatives ha de protegir interessos públics essencials però sense convertir-se en un mecanisme general d'intervenció discrecional en l'esfera privada.²⁵ De manera que, qualsevol exercici de l'excepció d'ordre públic en el context europeu ha de ponderar l'obligació de

²¹ Sentència del Tribunal de Justícia, de 1 de juny de 1999, assumpte C-126/97, *Eco Swiss China Time Ltd contra Benetton International NV*, ECLI:EU:C:1999:269.

²² Sentència del Tribunal de Justícia (Gran Sala), de 21 de desembre de 2021, assumpte C-124/20, *Bank Melli Iran contra Telekom Deutschland GmbH*, ECLI:EU:C:2021:1035.

²³ Sentència del Tribunal de Justícia (Sala Cinquena), de 11 de maig de 2000, assumpte C-38/98, *Regie nationale des usines Renault SA contra Maxicar SpA*, ECLI:EU:C:2000:225.

²⁴ Sentència del Tribunal de Justícia (Sala Quarta), de 16 de juliol de 2015, assumpte C-681/13, *Diageo Brands BV contra Simiramida-04 EOOD*, ECLI:EU:C:2015:471.

²⁵ Van Calster, G. (2021). *European Private International Law* (3a ed.). Hart Publishing, pp. 183-185.

garantir l'efectivitat de les polítiques de la UE amb la necessitat de mantenir un espai judicial basat en la confiança mútua.

Podem dir així, que si bé l'abast del concepte s'ha anat ampliant per abastar els interessos de la política exterior comuna, la seva aplicació pràctica ha de romandre subjecta a un rigorós control jurisprudencial, impedit que la protecció de l'interès general buidi de contingut les garanties del reconeixement internacional.

2.3. Fonts jurídiques aplicables al reconeixement de resolucions estrangeres a Lituània

Per poder avançar en el treball i posteriorment fer una anàlisi correcta de la sentència del LAT, cal desglosar les fonts jurídiques aplicables al reconeixement de resolucions estrangeres a Lituània i la implicació que tenen.

☐ La normativa interna lituana sobre reconeixement de resolucions estrangeres.

En defecte d'instruments de dret internacional o comunitari, el reconeixement de resolucions judicials estrangeres a Lituània es regeix pel dret autònom. La font principal és el Codi de Procediment Civil de Lituània.²⁶ L'article 810 del CPK preveu la denegació si la resolució és contrària a l'ordre públic.

Art.810.1 “Les resolucions de tribunals estrangers seran reconegudes sobre la base de tractats internacionals. En ausencia de tratado internacional, es denegará el reconocimiento de las resoluciones judiciales extranjeras quan:

5. la resolució sigui contrària a l'ordre públic consagrat en la Constitució de la República de Lituània.”²⁷

L'ordre públic lituà s'interpreta de manera extensiva per incloure les obligacions internacionals i la seguretat nacional. Aquesta circumstància permet que les sancions de la UE actuïn com una norma d'ordre públic substantiu que impedeix l'execució de sentències a favor de persones sancionades.²⁸ El CPK actua com a *lex generalis* i garanteix que el dret autònom no esdevingui una via per eludir les mesures restrictives comunitàries.

☐ El tractat bilateral amb Bielorrússia.

²⁶ *Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas* [Codi de Procediment Civil de la República de Lituània]. (2002).

²⁷ Traducció Codi de Procediment Civil de Lituània (2002), art 810.1

²⁸ L'aplicació de l'ordre públic substantiu s'alinea amb la jurisprudència del Tribunal Suprem de Lituània (Sentència de 16 de desembre de 2022), que integra les sancions de la UE com a part fonamental de l'ordre públic nacional. Vegeu Ellex (2022).

El Tractat d'assistència jurídica de 1992 regeix el reconeixement de resolucions bielorrusses a Lituània, en defecte de la normativa europea. El conveni opera sota el principi de *lex specialis* i això implica que les seves disposicions prevalen sobre les normes de DIPr de caràcter general en tot allò que estigui expressament regulat pel tractat.²⁹ Aquesta situació especial permet establir un marc de cooperació basat en la reciprocitat.

L'article 59 del tractat menciona els requisits processals pels quals, en cas d'incompliment, pot denegar-se el reconeixement i l'execució de les resolucions judicials. Tot i tenir una rellevant importància, l'article que és clau per l'objecte d'estudi i pel qual es veurà posteriorment que el LAT justifica la denegació de la sentència és l'article 19 sobre la denegació de la prestació d'assistència jurídica. L'article és una clara mostra de que l'assistència jurídica pot ser denegada si contravé l'ordre públic de la part requerida.

*Art.19. “No es presta assistència jurídica si la seva prestació pot perjudicar la sobirania o la seguretat de la part contractant a la que es presta la sol·licitud, els drets i interessos legítims dels seus ciutadans, o contradiu els principis fonamentals de les seves lleis.”*³⁰

Tot i què una sentència bielorrussa compleixi tots els requisits formals establerts a l'article 59, el jutge pot aplicar l'excepció d'ordre públic previst a l'article 19 i, per exemple, bloquejar resolucions que pretenguin donar eficàcia a entitats o persones sancionades.³¹

□ El paper del Reglament (UE) 1215/2012.

El Reglament (UE) 1215/2012 és un pilar fonamental de l'espai jurídic europeu. Aquest instrument imposa un model d'extensió d'efectes per garantir la lliure circulació de sentències entre EEMM i elimina barreres procedimentals basant-se en el principi de confiança mútua.³² El seu àmbit d'aplicació es limita a matèries civil i mercantils i el que és més destacable per l'estudi del cas és que es limita a resolucions exclusivament executades dins de la Unió Europea, traient la necessitat del procediment d'exequàtur per a aquests

²⁹ Sobre el principi de *lex specialis*, l'aplicació d'una norma especial comporta una excepció a la *lex generalis*, requerint que els termes que delimiten el seu àmbit d'aplicació s'interpretin amb rigor per prevaldre sobre la norma general. Vegeu Tardío Pato, J. A. (2003). El principio de especialidad normativa (*lex specialis*) y sus aplicaciones jurisprudenciales. *Justicia: revista de derecho procesal*.

³⁰ Traducció Tractat Lituània-Bielorússia (1992), art. 19.

³¹ Ellex. (2022). *Significant case law of the Supreme Court of Lithuania on recognition and enforcement of foreign judgments in favour of sanctioned persons*.

³² Esplugues Mota, C. (2023). *Derecho Internacional Privado*. Tirant lo Blanch, p. 309. Identifica els límits materials del Reglament.

casos.³³ Es pot definir l'exequàtur com *el procediment especial destinat a homologar actes i resolucions pronunciats per autoritats estrangeres per tal de declarar-los executius*.³⁴

L'impacte més aviat sistemàtic que té el Reglament és la reducció de les causes de denegació. Sota aquest marc, l'ordre públic és una excepció d'última ràtio que només s'invoca davant vulneracions manifestes dels principis essencials del fòrum. D'aquesta forma, es prohibeix així qualsevol revisió del fons de l'assumpte i el control es desplaça de la legalitat del contingut cap a la integritat de les garanties processals (*especialment de la protecció del demandant davant la indefensió*).³⁵

La rellevància i l'impacte d'aquest Reglament al treball recau en el seu argument *a contrario*. Bielorússia no és un EM i per això, el marc de confiança mútua de Brussel·les bis I queda desplaçat. El fet de no operar en l'automatisme comunitari, el jutge lituà recupera aquesta facultat d'aplicar un control d'ordre públic molt més rigorós. És a dir, en contrast amb el Reglament 1215/2012 el jutge lituà pot, *i ha*, d'utilitzar l'ordre públic substantiu per fer prevaldre les sancions de la UE.

2.4. Les sancions internacionals i la seva integració en l'ordre públic internacional lituà

Ens trobem davant un nou paradigma en el control de l'exequàtur quan parlem de l'aplicació de les sancions econòmiques adoptades per la Unió Europea contra Bielorússia. Les mesures a les quals ens referim no s'han d'entendre merament com a decisions polítiques, sinó com a veritables normes jurídiques que s'integren en el nucli essencial de valors de l'EM. D'aquesta forma, es configura allò que la doctrina denomina un "ordre públic econòmic" de caràcter europeïtzat.³⁶ En el cas del nostre país d'interès, l'ordre públic internacional actua com a mecanisme processal per garantir que les resolucions estrangeres no vulnerin la finalitat d'aquestes mesures restrictives.

La categorització de les sancions com a *lleis de policia* és la via tècnica per aquesta integració. Paredes Pérez afirma que aquestes normes s'imposen per sobre de l'autonomia de la voluntat i de qualsevol llei estrangera que regeixi el contracte pel fet que busquen protegir

³³Garcimartín Alférez, F. J. (2023). *Derecho internacional privado* (7a ed.). Civitas, Cap. 17. L'autor explica que el Reglament 1215/2012 arranca del principi de «reconeixement automàtic», també pel que fa a la força executiva de les resolucions.

³⁴ Real Academia Española. (s.f.). Exequàtur. En *Diccionario panhispánico del español jurídico*. Recuperat el 2 de maig 2026.

³⁵ Esplugues Mota (2023), *op. cit.*, pp. 310-311. Destaca la naturalesa restrictiva de l'ordre públic en l'àmbit de la UE, on la revisió del fons (*révision au fond*) està taxativament prohibida.

³⁶ Paredes Pérez, J. I., *op. cit.*, p. 201-205.

interessos públics fonamentals de la UE.³⁷ Per tant, si una sentència bielorussa ordena un pagament a una entitat sancionada, en aquest cas, el jutge lituà no pot reconèixer tal decisió ja que entraria en col·lisió directa amb les *lleis de policia* del fòrum. Segons les *Pràctiques recomanades del Consell* aquestes últimes han de prevaldre sobre qualsevol obligació contractual incompatible.³⁸

A la vegada, és imprescindible destacar que la juracitat d'aquestes sancions és plena i la seva inobservança o descuit per part del jutge podria comprometre la responsabilitat internacional de l'EM. Segons la doctrina sobre la naturalesa de la sanció internacional, aquesta actua com a una eina de coacció (legítima) que busca l'efectivitat del dret internacional cooperatiu.³⁹ En atenció a això, el jutge lituà a l'hora de denegar l'exequàtur basant-se en l'ordre públic no tan sols protegeix la seva sobirania. El que fa és actuar com a garant de l'ordre jurídic comunitari impedint que el sistema judicial es converteixi en una via per eludir les mesures que la UE considera essencials per a la seguretat i la pau internacional.

En el cas que s'analitza a continuació, el LAT analitza la possible relació entre el reconeixement d'una resolució judicial procedent de Bielorússia i el règim de sancions adoptat per la UE, en particular el Reglament (CE) n° 765/2006 relatiu a les mesures restrictives contra Bielorússia. Aquesta qüestió planteja la possibilitat de que el règim de sancions pugui integrar-se en el contingut de l'ordre públic internacional lituà i construir un límit al reconeixement de resolucions judicials estrangeres.

Aquest idea reflexa una evolució del concepte tradicional d'ordre públic internacional, que passa a incorporar elements derivats del Dret de la Unió Europea i del context jurídic internacional.

3. Anàlisi del cas *Vitebskoblvodokanal*

3.1. Fets del cas i la sentència del tribunal bielorús

El conflicte jurídic eix central d'aquesta anàlisi s'origina en la disputa contractual firmada el 3 de gener de 2017 entre una entitat estatal bielorussa *Vitebsko srities komunalinė unitarinė vandens tiekimo ir kanalizacijos ūkio įmonė „Vitebskoblvodokanal“* i una lituana mercantil *UAB „Arginta“*.

Segons els fets provats, el conflicte sorgí per la manca de pagament de factures associades a un contracte de manteniment tècnic d'infraestructures de tractament d'aigua i de

³⁷ Paredes Pérez, J. I., op. cit., p. 206-208.

³⁸ Consell de la Unió Europea (2022). *Pràctiques recomanades de la UE per a l'aplicació eficaç de mesures restrictives*(Doc. 10572/22)

³⁹ Herrera Guerra, J. (2018). Las sanciones del Derecho Internacional. *Foro: Revista de Derecho*, (30)

subministrament d'energia elèctrica a la regió de Vitebsk. Davant aquesta situació, l'empresa pública bielorrussa acudí a la seva jurisdicció nacional i obtingué una resolució favorable del Tribunal Econòmic de la Regió de Vitebsk el 5 de maig de 2021⁴⁰.

El tribunal bielorús va condemnar a l'empresa lituana al pagament d'una suma total de 466.758,29 rubles bielorrussos (406.922,66 rubles de deute principal, 20.652,67 rubles per la demora i 24.274,67 rubles d'interessos per l'ús de fons aliens, costes processals i taxes estatals)⁴¹ i va desestimar de manera contundent les al·legacions de la demanda relatives a la impossibilitat de compliment pel règim de sancions de la UE. El jutge fonamentà la seva decisió en base a la seva llei nacional i la primacia de les obligacions contractuals a Bielorússia. A la sentència classifica les restriccions internacionals com a mesures polítiques alienes a l'ordenament bielorús i per tant, no suficients per a constituir una causa de força major.

Des d'una perspectiva jurídica, la sentència de Vitebsk⁴² és fonamental perquè defineix a l'empresa *Vitebskoblvodokanal* com una “empresa unitaria comunal” (*komunalinė unitarinė įmonė*), fet que destaca la seva vinculació directa amb l'administració estatal i la municipal de Bielorússia. Com bé s'ha mencionat anteriorment, el tribunal va basar la seva resolució en una aplicació estricta del dret civil bielorús ignorant així les al·legacions de la demandada sobre les restriccions imposades per la UE. A més a més, el jutge tractà el cas com un incompliment contractual ordinari, establint un títol executiu que obligava a la transferència de recursos des d'una entitat d'un Estat membre de la UE cap a una estructura controlada per Bielorússia. Això assenta les bases per a la col·lisió normativa dels tribunals lituans que posteriorment resolen en el procés de exequatur.

3.2. Procediment de reconeixement davant els tribunals de Lituània

Una vegada la sentència de Vitebsk és ferma a Bielorússia, l'entitat pública de „*Vitebskoblvodokanal*“ va iniciar formalment a Lituània el procés de exequatur, sol·licitant que els tribunals lituans reconeixessin i permetessin l'execució forçosa de la resolució. El procediment no fou lineal i va deixar en evidència la tensió entre les obligacions internacionals derivades del Tractat de 1992 i el marc sancionador de la UE.

⁴⁰ Referent a la sentència del Tribunal Bielorús, com bé es menciona a la metodologia, la resolució es inaccessibile.

⁴¹ 139.330,83 euros

⁴² Vegeu fets del cas a la Sentència del Tribunal Econòmic de la Regió de Vitebsk, de 5 de maig de 2021 (Bielorússia), citada a Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (TS de Lituània), 9 de novembre de 2022, cas n°3K-3-255-611/2022

El primer fet destacable dins tot aquest procediment fou la resolució del Tribunal d'Apel·lació de Lituània del 27 de febrer de 2022 ⁴³. En aquesta instància, el Tribunal d'Apel·lació de Lituània va interpretar de forma estrictament tècnica i positivista el Tractat d'Assistència Jurídica. El mateix Tribunal va estimar la sol·licitud de l'empresa bielorrússa de tal manera que permetia l'execució del deute de 466.758 rubles bielorrussos i emetent el correspondent títol executiu (*vykdomasis raštas*). En aquest cas, el raonament del tribunal es basava en que per a denegar el reconeixement de una sentència estrangera, havia d'existir una vulneració clara de la sobirania o de la seguretat de Lituània. Pel tribunal, el pagament del deute comercial per subministrament elèctric no constituïa tal amenaça. A més a més, el tribunal destacà que ni l'empresa demandant ni el jutge instructor bielorús figuraven de manera explícita dins les llistes de persones sancionades per la UE. Per aquest motiu, no hi havia indicis de impediment legal per al cobrament.

Davant aquesta situació, l'empresa lituana va basar la seva defensa en la protecció de l'ordre públic i la seguretat nacional. Va rebatre davant el tribunal que el reconeixement de la sentència no podia limitar-se a una revisió formal del llistat de sancions, sinó que havia de considerar el control efectiu que el règim bielorús té sobre les seves empreses públiques.⁴⁴ La defensa justificà que Vitebskoblvodokanal era una empresa unitària de propietat estatal⁴⁵ i que funcionava com a *braç* financer d'una administració subjecta a restriccions internacionals.

Tenint en compte això, l'empresa lituana UAB „Arginta” va sol·licitar que es recollís informació al Ministeri de Justícia sobre l'estructura financera de les entitats estatals de Bielorússia i també el sistema de nomenament de jutges. La finalitat era demostrar que el cobrament del deute acabaria beneficiant directament a les estructures de poder sancionades per la UE.⁴⁶ D'aquesta forma es veuria vulnerat el Reglament (CE) n° 765/2006.

Vull destacar aquesta fase del procediment ja que és imprescindible per entendre el cas. Inicialment, el sistema judicial lituà es va veure “fermat” i s'inclinà pel Tractat Bilateral de 1992. La concessió inicial del exequàtur pel Tribunal d'Apel·lació va evidenciar que la normativa de cooperació post-soviètica estava xocant directament amb els valors democràtics de seguretat actuals de la UE. La situació mencionada anteriorment va obligar al Tribunal

⁴³ Lietuvos apeliacinis teismas [Tribunal d'Apel·lació de Lituània], 27 de gener de 2022, Cas n.º 2-60-3-00109-2021-6. Resum disponible a la sentència del Tribunal Suprem de Lituània de 9 de novembre de 2022, Cas n.º 3K-3-255-611/2022.

⁴⁴ Criteri establert pel Tribunal Suprem en el punt 33 de la sentència de 9 de novembre 2022.

⁴⁵ Una empresa unitària és aquella que no té drets de propietat sobre els béns assignats, aquest dret tan sols el té el fundador. És una organització comercial, és a dir, el seu propòsit és generar beneficis.

⁴⁶ Vegeu el punt 9.7 de la sentència de *Vitebskoblvodokanal*.

Suprem a intervenir i corregir aquesta interpretació, alhora que va establir un nou criteri de protecció de l'ordre públic.

3.3. La sentència del Tribunal Suprem de Lituània de 9 de novembre (Cas núm. 3K-3-255-611/2022)

La resolució del Tribunal Suprem de Lituània de 9 de novembre de 2022 és el punt d'inflexió definitiu en la interpretació de l'auxili judicial entre els dos països. Després de resoldre el recurs de cassació interposat per UAB „Arginta”, el tribunal va centrar la seva anàlisi en la preeminència de l'ordre públic internacional sobre les obligacions de reconeixement de sentències estrangeres. La *ratio decidendi* estableix que el concepte d'ordre públic no és estàtic, més aviat, s'ha d'integrar-se amb els valors de la seguretat nacional i la política exterior de la UE.

El que va fer el LAT és profunditzar en la naturalesa jurídica del demandant, *Vitebskoblvodokanal*, i el va classificar com a una entitat que es troba sota el control efectiu del règim bielorús degut a la seva condició d'empresa unitària estatal (*unitarinė įmonė*). El Suprem va entendre que el criteri més determinant no era només la inclusió formal de *Vitebskoblvodokanal* dins el llistat de sancions, sinó la possible vinculació amb autoritats associades al règim d'Aleksandr Lukaixenko.⁴⁷

Tenint en compte la naturalesa jurídica de la sentència *Vitebskoblvodokanal*, aquest raonament és notablement rellevant en el cas. Com bé he mencionat anteriorment, el fet de considerar que es tractava d'una empresa unitària (o comunal) deixa en evidència la dependència respecte a l'administració estatal. Aquesta deducció no significava automàticament que l'entitat estàs sancionada, però sí deixava a la vista l'obligació per part del tribunal lituà d'investigar l'existència d'una relació de propietat, gestió, dependència econòmica i també de control efectiu que pogués relacionar-se amb persones o estructures que sí que estaven sotmeses a les mesures restrictives. El que s'havia de valorar era la capacitat real d'influència sobre „Arginta” i també el destí dels fons obtinguts a partir de l'execució de la sentència.

La interpretació que fa el Tribunal Suprem de Lituània pot posar-se en relació amb jurisprudència del TJUE en matèria de sancions. Podem veure aquesta aproximació a la jurisprudència europea en assumptes com el de *Pye Pho Tay Za contra Consell*⁴⁸. El TJUE va

⁴⁷ Per més informació sobre el règim vegeu BBC News Mundo. (2022, 1 de marzo). *Alexander Lukashenko: quién es el principal aliado de Putin en la invasión a Ucrania*.

⁴⁸ TJUE, sentència de 13 de març de 2012, *Pye Phyto Tay Za contra Consell*, C-376/10 P, ECLI:EU:C:2012:138.

rebutjar que una persona pogués veure's afectada per les mesures restrictives únicament per vincles familiars o indirectes, exigint així una connexió suficient amb el règim sancionat o els beneficis d'aquest. La doctrina permet matizar el raonament del LAT; la vinculació de *Vitebskoblvodokanal* amb el règim de Bielorússia no podia deduir-se de forma automàtica, més aviat havia de recolzar-se en elements objectius de control, dependència o benefici econòmic.

D'altra banda, les sentències sobre els assumptes *Tomana i altres contra Consell i Comissió* i *Georgias contra Consell i Comissió*⁴⁹ fortaleixen la idea mencionada al llarg d'aquest treball de que les sancions internacionals responen a objectius amplis de política exterior i seguretat comú. Les esmentades sancions han de basar-se en alguna motivació suficient i en un vincle raonable entre el subjecte afectat i la finalitat perseguida per la UE. L'existència d'aquestes sentències facilita la comprensió i enteniment del cas *Vitebskoblvodokanal* en quant a que no consisteix en imposar una nova sanció a la empresa bielorússa, sinó evitar que el procediment del reconeixement i execució d'una sentència estrangera pugui neutralitzar o eludir el règim sancionador europeu.

A més a més, el LAT destaca que el reconeixement d'una sentència estrangera no pot considerar-se sempre com un acte purament tècnic o neutral. Tot i què (formalment) el litigi té origen en un impagament de certes quantitats i per tant en una controversia contractual, materialment l'execució de la sentència podia comportar la transferència de fons cap a una entitat pública bielorússa per part d'una empresa lituana. Per aquest mateix motiu, l'òrgan judicial lituà havia de valorar si això podia infringir el Reglament (CE) núm. 765/2006 sobre les mesures restrictives contra Bielorússia. Més concretament tot allò relatiu a la prohibició de posar fons o recursos econòmics a disposició de persones o entitats sancionades, i/o persones controlades per elles. Això va provocar que el LAT recriminàs al Tribunal d'Apel·lació no haver portat a terme una més profunda investigació sobre l'estructura i el funcionament de l'empresa i va considerar necessari examinar elements com la forma de propietat de l'empresa, la dependència administrativa, el sistema d'adopció de decisions, el destí dels beneficis i també la possible influència de les autoritats de la República Bielorrussa en la seva activitat. Cal deixar clar que la intenció no és revisar el fons de la sentència dictada per l'ordenament bielorús ja que seguiria sent contrari a la lògica del reconeixement de

⁴⁹ Tribunal General, sentència de 22 d'abril de 2015, *Tomana y otros contra Consejo y Comisión*, T-190/12, ECLI:EU:T:2015:222; Tribunal General, sentència de 18 de setembre de 2014, *Georgias contra Consejo y Comisión*, T-168/12, ECLI:EU:T:2014:781.

resolucions estrangeres. Accentuar també que la intenció és controlar els efectes que la resolució podria produir dins de l'ordenament lituà.

Un altre aspecte que no he mencionat fins ara, però que tampoc és de menor rellevància, són els principis de bona fe i reciprocitat. El Tribunal no tan sols va valorar el possible conflicte amb el règim, també el canvi d'actitud per part de Bielorússia respecte a la cooperació judicial amb els Estats considerats “no amistosos”⁵⁰. Va tenir en consideració les mesures adoptades per Bielorússia l'abril del 2022, mitjançant les quals es suspenia l'execució de certs documents executius en favor a residents d'Estats inclosos en aquesta categoria de “no amistosos”. Aquesta circumstància podia afectar directament el fundament del Tractat Bilateral de 1992, segons el LAT. Tenint en compte aquesta perspectiva, el principi de reciprocitat deixava de ser tan sols una mera referència formal i passava a adquirir una dimensió més ben aviat material. Posats en el cas de que Bielorússia suspenia o limitava l'execució de resolucions o documents executius favorables a residents de la UE, era discutible que Lituània seguis obligada a reconèixer automàticament decisions judicials bielorusses a favor d'entitats públiques de l'Estat. A més a més, aquesta situació planteja un problema de bona fe en el compliment de les obligacions internacionals: la cooperació judicial bilateral no pot operar de forma unilateral quan una de les parts adopta mesures que buiden de contingut la reciprocitat del sistema.⁵¹

En definitiva i tenint en compte tot el que s'ha esmentat fins ara, la sentència del LAT de 9 de novembre de 2022 no suposa una ruptura absoluta amb el reconeixement de resolucions estrangeres procedents de Bielorússia però sí que introdueix una correcció substancial en la seva aplicació. En cap moment el Tribunal afirma que tota sentència bielorússa hagi de ser sancionada ni converteix les sancions internacionals en una causa de negació automàtica. El que sí deixa establert és que el jutge lituà ha d'analitzar els efectes materials del reconeixement quan existeixin clars indicis de que l'execució pot beneficiar una entitat vinculada al règim sancionat, en aquest cas, el règim de d'Aleksandr Lukaixenko.

Per tots els motius que s'han anat esmentant fins ara, el LAT reenvia l'assumpte al Tribunal d'Apel·lació i anul·la l'anterior per a que aquest últim torni a examinar el cas en base a les seves directives.

⁵⁰ Consulteu el punt 41 de la sentència del LAT de 9 de novembre de 2022, relatiu a les mesures bielorusses sobre Estats considerats “no amistosos” i la seva incidència en la reciprocitat.

⁵¹ Consulteu el punt 42 de la sentència del LAT de 9 de novembre de 2022.

4. Conclusions i valoració crítica

4.1. El cas *Vitebskoblvodokanal* i l'evolució del concepte d'ordre públic internacional lituà

Suposa el cas Vitebskoblvodokanal una ampliació del concepte tradicional d'ordre públic internacional lituà?

Seria un error afirmar que el cas no suposa una ampliació del concepte tradicional d'ordre públic. No obstant, aquesta augmentació presenta diversos matisos. És a dir, l'ampliació no és absoluta i sense límits; és condicionada, controlada i potencialment discutible. Altrament, el Tribunal no converteix les sancions en una causa automàtica de denegació ja que deixa clar que s'ha d'analitzar cas per cas, a més a més, *Vitebskoblvodokanal* no està al llistat de sancionats.⁵² Aquesta ampliació també es veu condicionada pel marc europeu: no es una ampliació arbitrària nacional.

Per una part, tenim la sentència *Krombach contra Bamberski*⁵³ que reafirma la interpretació estricta de l'ordre públic internacional dins del DIPr afirmant que la excepció d'ordre públic tan sols pot aplicar-se en supòsits excepcionals en els que el reconeixement de la resolució estrangera suposi una vulneració manifesta d'un principi fonamental del fòrum.

Fins ara, la clàusula d'ordre públic internacional s'ha vinculat principalment a la protecció de garanties processals essencials (dret a la defensa, tutela judicial efectiva o imparcialitat del tribunal d'origen) i també ha operat en supòsits on el contingut material de la resolució estrangera era clarament incompatible amb principis constitucionals bàsics. Però, l'element comú en tots aquests casos era la naturalesa excepcional de la clàusula i la seva interpretació restrictiva.

Entrant en el cas objecte del treball, el LAT introdueix un element nou a l'hora d'incorporar dins de l'anàlisi de l'ordre públic factors que, tradicionalment, eren aliens a aquesta categoria. Factors com les sancions internacionals, la política exterior de la UE i la seguretat nacional de Lituània. El tribunal no es va limitar a examinar si la resolució bielorussa havia estat dictada respectant les garanties processals bàsiques, el que va fer és valorar si la seva execució podia generar efectes econòmics incompatibles amb el règim sancionador europeu. En aquest sentit, l'ampliació no deriva únicament de la referència a les sancions internacionals d'ordre públic, sinó de la transformació funcional del propi concepte

⁵² Consell de la Unió Europea. (s.f.). *Sancions de la UE contra Bielorússia*. [En línia]. Consultat el 20 d'abril de 2026.

⁵³ Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2000, 28 de març). *Sentència en l'assumpte C-7/98, Krombach contra Bamberski*. ECLI:EU:C:2000:164.

d'ordre públic. Aquest últim deixa d'operar exclusivament com a mecanisme de protecció front a resolucions estrangeres contràries a principis processals o substantius i passa a actuar també com a instrument de protecció d'interessos estratègics.

Aquesta inclinació no és un fet aïllat dins de l'ordenament jurídic europeu si tenim en compte sentències com l'anteriorment mencionada *Bank Melli Iran*.⁵⁴ En aquest cas, el TJUE va admetre que normes europees vinculades al règim sancionador poden projectar-se sobre relacions jurídico-privades. Tot i què aquesta resolució es basa en el Reglament de bloqueig front a sancions extraterritorials nord-americans contra Irán, és una clara mostra de que els objectius de la política exterior de la UE poden influir en àmbits tradicionalment vinculats al Dret privat. Ha de quedar ben establert que l'afirmació de que existeix una ampliació de l'ordre públic no implica necessàriament que aquesta sigui il·legítima. Com bé s'esmenta al Reglament (CE) núm. 765/2006, aquest constitueix dret directament aplicable i els tribunals nacionals estan obligats a garantir la seva efectivitat. Des d'aquest punt de vista, la decisió del LAT pot interpretar-se com una adaptació de l'ordre públic a un nou context geopolític i normatiu marcat pels conflictes socials, econòmics, bèl·lics i polítics actuals.

En resum, el cas *Vitebskoblvodokanal* sí suposa una ampliació del concepte tradicional d'ordre públic internacional lituà amb el fet d'incorporar elements vinculats a sancions internacionals i política exterior. Tot i això, la qüestió jurídica important ja no és dictaminar si existeix aquesta ampliació, ans en establir quins son els seus límits i fins a quin punt pot estendre's aquesta ampliació a futurs supòsits de reconeixement internacional.

4.2. Riscos i conseqüències per al sistema de reconeixement de sentències

Per molt que la doctrina establerta a la sentència *Vitebskoblvodokanal* sigui coherent amb la necessitat de garantir l'eficàcia del règim sancionador de la UE, planteja una sèrie de riscos rellevant pel funcionament del sistema de cooperació judicial. La decisió del LAT busca protegir l'eficàcia de les sancions de la UE però la seva aplicació en el marc de relacions amb estats tercers que estan fora de l'espai de confiança de la UE genera conseqüències que difereixen del sistema intracomunitari i que poden fer gronxar els principis clàssics del DIPr.

I. Vulneració seguretat jurídica i la previsibilitat

El sistema de reconeixement de resolucions estrangeres es fonamenta en la previsibilitat i l'estabilitat de les decisions judicials, però en el cas de tercers estats sancionats

⁵⁴ Sentència del Tribunal de Justícia (Gran Sala), de 21 de desembre de 2021, assumpte C-124/20, *Bank Melli Iran contra Telekom Deutschland GmbH*, ECLI:EU:C:2021:1035.

s'introdueix un grau adicional d'incertesa amb l'ampliació de l'ordre públic per integrar elements com les sancions internacionals en el moment en que el reconeixement d'una resolució estrangera passa a dependre de valoracions complexes i casuístiques sobre *vincles indirectes* o *beneficis econòmics*. Com es pot veure a la jurisprudència analitzada el tribunal ja no només analitza la sentència sinó més aviat l'estatus del beneficiari final, cosa que pot convertir l'exequàtur en un procés d'investigació més ben aviat política i econòmica.⁵⁵

II. Trencament de la reciprocitat

A diferència del que s'ha anat esmentat fins ara, el principi de confiança mútua no és el principi de la cooperació amb tercers estats. Aquesta cooperació amb estats com Bielorússia es regeix per la reciprocitat material i els tractats bilaterals. Si la denegació de reconeixement per part de Lituània es basa en la condició de sancionat de l'altre, un del risc potencial és la resposta per part de la República Bielorrussa de mesures de retorsió.⁵⁶ Tot plegat, provocaria una situació de desprotecció als ciutadans i les empreses lituanes si es produeix una aplicació d'un ordre públic *mirall*.⁵⁷ Es provocaria un trencament de l'equilibri que els tractats bilaterals entre ambdós països pretenen garantir.

III. Politització del DIPr i la fi a la neutralitat

Aprofundint en la història del DIPr, aquest sector s'ha caracteritzat per la seva neutralitat i per la funció de facilitar la circulació de resolucions judicials i resolució de controvèrsies privades internacionals. Veiem aquesta visió clàssica en la jurisprudència consolidada del TJUE a la sentència *Hoffmann v. Krieg*⁵⁸ quan es subratlla que l'ordre públic ha d'interpretar-se de forma restrictiva per no obstaculitzar el tràfic jurídic. És evident que en el cas objecte d'estudi la integració de sancions en l'ordre públic internacional planteja un risc de la politització del DIPr i s'aprecia un abandonament de la neutralitat de fòrum que es defensava a la sentència pionera mencionada, ja que el reconeixement de sentències podria passar a dependre de factors estratègics més enllà del criteris estrictament jurídics i privats.

IV. Risc de fragmentació

En assumptes com el de *West Tankers Inc v. Allianz SpA*⁵⁹ el TJUE resalta la necessitat d'evitar interferències entre sistemes judicials per mantenir la confiança mútua. Al ser Bielorússia un tercer estat, podem parlar de fragmentació.

⁵⁵ Ellex. (2023). *Significant case-law of the Supreme Court of Lithuania on recognition and enforcement of foreign judgments in favour of sanctioned persons*.

⁵⁶ López-Muñoz Goñi, J. M. (2024, 29 de gener). *Sobre las medidas de retorsión*. Arxiu de Inalbis.

⁵⁷ Baltar, L. (2025). *El orden público internacional frente al espejo*. Revista de Derecho, 24(47), e479.

⁵⁸ Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (1988, 4 de febrer). *Sentència en l'assumpte C-145/86, Horst Ludwig Stefan Hoffmann contra Adelheid Krieg*. ECLI:EU:C:1988:61.

⁵⁹ Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2009, 10 de febrer). *Sentència en l'assumpte C-185/07, West Tankers Inc. contra Allianz SpA i Generali Assicurazioni Generali SpA*. ECLI:EU:C:2009:69.

Prenent com idea que cada EM de la UE interpreta de forma diferent, per exemple, els vincles indirectes que poden activar l'ordre públic amb bielorússia, una mateixa sentència d'aquesta república podria ser executada a un país i denegada a un altre. La present falta d'uniformitat debilita el sistema europeu i planteja com altres Estats podran/hauran d'abordar situacions similars i si prevaldrà aquest objectiu d'uniformitat per part de la UE.

4.3. Consideracions finals

La realització d'aquest treball ha permès entendre que el Dret Internacional que coneixem no és una disciplina estàtica; és un *camp de batalla* on els valors fonamentals de la Unió Europea s'enfronten a la realitat de l'actual context polític hostil.

S'afirma, un cop feta l'anàlisi del cas *Vitebskoblvodokanal* i del règim de sancions, que ens trobem davant d'una metamorfosi de l'ordre públic internacional. La clàusula de reserva de l'excepcionalitat ha deixat de ser un mecanisme purament defensiu per convertir-se en un instrument actiu de la política exterior. En el cas lituà examinat, el LAT ha elevat el compliment de les sancions de la UE a la categoria de l'ordre públic econòmic obligant als jutges a actuar no només com a garants del seus propis sistemes, sinó a protectors de la seguretat comunitària.

L'evolució que s'esmenta planteja un repte destacable per a la seguretat jurídica i el tràfic mercantil i això es pot veure a partir de la decisió del LAT. Aquest últim pren la decisió d'anul·lar el reconeixement inicial atorgat i ordena un reenviament que exemplifica el canvi de les *regles del joc*, el dret d'un creditor a cobrar un deute legítim pot quedar subordinat a la procedència dels fons i l'ús que faci el seu Estat d'aquests. Ben mirat, genera un dilema sobre fins quin punt es pot sacrificar la previsibilitat del dret en nom de la seguretat nacional.

Una de les conclusions de la recerca és que davant la ruptura de la reciprocitat per part de Bielorússia, el dret ha de prioritzar la coherència del sistema de les sancions. Pensant-ho bé, hi ha tot un pensament polític, social i econòmic per arribar a aquestes. En aquest sentit, les sancions són *lleis de policia* i s'imposen necessàriament per evitar que els tribunals europeu esdevinguin de manera indirecta i involuntària finançadors de règims que amenacen, no tan sols la pau europea, sinó també la internacional.

Per últim, el cas *Vitebskoblvodokanal* marca un precedent que podria en un futur estendre's a tota la UE i, tot i què s'ha centrat en una resolució de la jurisprudència lituana per la seva proximitat al conflicte, avisa de que el reconeixement de sentències no pot ser un procés automàtic i/o mecànic.

El 30 de març 2023 el Tribunal d'Apel·lació de Lituània dicta sentència⁶⁰ ratificant el que va dir el LAT al 2022: reconèixer i executar la sentència bielorussa podria vulnerar l'ordre públic lituà, els principis de la UE i també l'article 19 del Tractat Bilateral de 1992.⁶¹ Aquest fet porta al no reconeixement i a la no l'execució de la sentència bielorussa a Lituània. La postura adoptada pels tribunals lituans es veu reforçada per la recent decisió política del *Seimas*⁶² de denunciar diversos tractats bilaterals amb Bielorússia entre el 2023 i el 2024. Això confirma que l'excepció d'ordre públic passa a ser el reflex d'una fractura jurídica amb el règim bielorús i no solament un fet aïllat.⁶³

En definitiva, es confirma que en el context actual la cooperació judicial internacional està indissociablement lligada al respecte dels valors i la seguretat compartida de la Unió Europea.

⁶⁰ Lietuvos apeliacinis teismas, Resolució de 30 de març de 2023, assumpte núm. e2T-13-464/2023, *Vitebskoblvodokanal c. UAB "Arginta"*.

⁶¹ Vegeu concretament els apartats 10 i 25 de la resolució del Lietuvos apeliacinis teismas de 30 de març de 2023, assumpte e2T-13-464/2023.

⁶² Parlament unicameral de la República de Lituània que constitueix el màxim òrgan legislatiu de l'Estat.

⁶³ Swissinfo, *Lituania denuncia sus tratados de inversiones e impuestos con Rusia y Bielorrusia*.

Bibliografia

- Allford Morisson. (s. f.). *Purchase and sale of a unitary enterprise*.
<https://allfordmorisson.by/es/uslugi/sdelki-i-transakcyi/sdelki-s-unitarnym-predpriyatiem/#:~:text=Una%20caracter%C3%ADstica%20distintiva%20de%20una%20empresa%20unitaria.sobre%20los%20bienes%20que%20se%20le%20asignan.>
- Baltar, L. (2025). El orden público internacional frente al espejo. *Revista de Derecho*, 24(47), 479. <https://doi.org/10.47274/DERUM/47.9>
- BBC News Mundo. (2022, 1 de marzo). *Alexander Lukashenko: quién es el principal aliado de Putin en la invasión a Ucrania*.
<https://www.bbc.com/mundo/noticias-internacional-60556424>
- Consell de la Unió Europea. (s.f.). *Sancions de la UE contra Bielorússia*. Recuperat el 20 d'abril de 2026, de
<https://www.consilium.europa.eu/es/policies/sanctions-against-belarus/>
- Consell de la Unió Europea. (2022). *Pràctiques recomanades de la UE per a l'aplicació eficaç de mesures restrictives* (Document ST 10572 2022 INIT).
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10572-2022-INIT/es/pdf>
- Ellex. (2022, diciembre 16). *Significant case law of the Supreme Court of Lithuania on recognition and enforcement of foreign judgments in favour of sanctioned persons*.
<https://ellex.legal/significant-case-law-of-the-supreme-court-of-lithuania-on-recognition-and-enforcement-of-foreign-judgments-in-favour-of-sanctioned-persons/>
- Esplugues Mota, C., & Palao Moreno, G. (2023). *Derecho internacional privado* (17ª ed.). Tirant lo Blanch.
- Garcimartín Alférez, F. J. (2023). *Derecho internacional privado* (Séptima edición, 2023). Civitas.
- Google. (2026). *Gemini* [Model de llenguatge d'intel·ligència artificial].
<https://gemini.google.com/>
- Iriarte Ángel, J. L., Casado Abarquero, M., & Muñoz Fernández, A. (2021). *Derecho internacional privado* (18a edición, 2021). Thomson Reuters.
- López-Muñiz Goñi, J. M. (29 de gener de 2024). *Sobre las medidas de retorsión*.
 Arxiu de Inalbis.
<http://archivodeinalbis.blogspot.com/2024/01/sobre-las-medidas-de-retorsion.html>

- Loquin, E., & Manciaux, S. (Eds.). (2015). *El orden público y el arbitraje* (M. Salcedo Castro, Trad.). Editorial Universidad del Rosario. (Obra original publicada en 2014).
- Ministry of Justice of the Republic of Lithuania. (2024, 30 de septiembre). *The International Criminal Court has opened an investigation into crimes against humanity in Belarus*. <https://tm.lrv.lt/en/news/the-international-criminal-court-has-opened-an-investigation-into-crimes-against-humanity-in-belarus-muR/>
- OpenAI. (2026). *ChatGPT* [Model de llenguatge d'intel·ligència artificial]. <https://chatgpt.com/>
- Paredes Pérez, J. I. (2023). Las sanciones económicas de la UE contra Rusia y Bielorrusia: una lectura en clave de DIPr. *Revista Española de Derecho Internacional*. <https://www.revista-redi.es/redic/article/view/79/79>
- Pérez Solft, I. (2012). ¿Orden Público Internacional Vs Orden Público Interno y Buenas Costumbres? *Revista de Investigación Jurídica IUS*, 1(1), 1-12. [¿Orden Público Internacional Vs Orden ...Dialnethttps://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5444444](https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5444444)
- Real Academia Española. (s.f.). Exequátur. En *Diccionario panhispánico del español jurídico (DPEJ)*. [En línea]. <https://dpej.rae.es/lema/exequatur>
- Schweinbach, A. P., & Carrizo Aguado, D. (2021). La excepción del orden público internacional: Estudio comparado entre el sistema español y alemán en supuestos de divorcio. *Cuadernos de Derecho Transnacional*, 13(2), 518-549.
- Swissinfo. (2024, octubre 1). *Lituania denuncia sus tratados de inversiones e impuestos con Rusia y Bielorrusia*. *SWI* <https://www.swissinfo.ch/spa/lituania-denuncia-sus-tratados-de-inversiones-e-impuestos-con-rusia-y-bielorrusia/87654681>
- Tardío Pato, J. A. (2003). El principio de especialidad normativa (*lex specialis*) y sus aplicaciones jurisprudenciales. *Revista de Administración Pública*, (162), 189–225. <https://www.cepc.gob.es/sites/default/files/2021-12/245192003162189.pdf>
- Van Calster, G. (2021). *European Private International Law* (3rd ed.). Hart Publishing.

Llistat de legislació

- Nacions Unides. (1998, 17 de juliol). *Estatut de Roma de la Cort Penal Internacional*. [https://www.un.org/spanish/law/icc/statute/spanish/rome_statute\(s\).pdf](https://www.un.org/spanish/law/icc/statute/spanish/rome_statute(s).pdf)
- Lituània i Bielorrússia. (1992, 20 d'octubre). *Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos sutartis dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose*

bylose [Tractat entre la República de Lituània i la República de Bielorússia sobre assistència jurídica i relacions legals en afers civils, familiars i penals].
<https://www.e-tar.lt/portal/en/legalAct/TAR.A7DD25AC2201>

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas [Codi de Procediment Civil de la República de Lituània]. (2002). Valstybės žinios, 2002, Nr. 112-4970.
<https://www.infolex.lt/ta/77554>

Lietuvos Respublikos Seimas. (2024, 1 de octubre). *Lietuvos Respublikos ir Baltarusijos Respublikos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo įstatymas* [Ley de la República de Lituania sobre la denuncia del Tratado entre la República de Lituania y la República de Bielorrusia relativo a la asistencia jurídica y las relaciones judiciales en materia civil, familiar y penal] (Nr. XIV-2654). Teisės aktų registras.
<https://www.e-tar.lt/mobile/legalAct.html?lang=lt&buildNumber=4a4885c9d5acc3f81398ebe4b604275fc2217da1&csrt=6321921370843769010>

Reglament (UE) núm. 1215/2012 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2012, relatiu a la competència judicial, el reconeixement i l'execució de resolucions judicials en matèria civil i mercantil. *Diari Oficial de la Unió Europea*, L 351, de 20 de desembre de 2012, 1-32. <https://www.boe.es/doue/2012/351/L00001-00032.pdf>

Unió Europea. (2006). *Reglament (CE) n.º 765/2006 del Consell, de 18 de maig de 2006, relatiu a l'adopció de mesures restrictives contra el President Lukashenko i determinats funcionaris de Bielorússia*.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/ALL/?uri=CELEX%3A32006R0765>

Unió Europea. (2016). *Versió consolidada del Tractat de Funcionament de la Unió Europea*. *Diari Oficial de la Unió Europea*, C 202, de 7 de juny de 2016, 47-390.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=CELEX%3A12016E%2FTXT>

Llistat de jurisprudència

Tribunal Suprem de Lituània [Lietuvos Aukščiausiasis Teismas]. (2022, 9 de novembre). *Sentència en l'assumpte civil núm. e3K-3-255-403/2022, per la qual es resol el recurs de cassació contra la resolució del Tribunal d'Apel·lació de Lituània relativa al reconeixement d'una sentència bielorussa*. LITEKO (Sistema d'informació dels tribunals de Lituània).

<https://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=0a6c8d6a-a413-4f08-a51b-87a3f05f98d5>

Lietuvos apeliacinis teismas. (2023, 30 març). *Vitebskoblvodokanal c. UAB "Arginta"*, assumpte núm. e2T-13-464/2023. Tribunal d'Apel·lació de Lituània. <https://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=afb2c7c3-e481-4f19-a514-53e9bf2e39a4>

Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (1988, 4 de febrer). *Sentència en l'assumpte C-145/86, Horst Ludwig Stefan Hoffmann contra Adelheid Krieg*. ECLI:EU:C:1988:61. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:61986CJ0145>

Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (1999, 1 de juny). *Sentència en l'assumpte C-126/97, Eco Swiss China Time Ltd contra Benetton International NV*. ECLI:EU:C:1999:269. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=CELEX:61997CJ0126>

Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2000, 28 de març). *Sentència en l'assumpte C-7/98, Dieter Krombach contra André Bamberski*. ECLI:EU:C:2000:164. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:61998CJ0007>

Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2000, 11 de maig). *Sentència en l'assumpte C-38/98, Renault SA contra Maxicar SpA i Orazio Formento*. ECLI:EU:C:2000:225. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/ALL/?uri=CELEX:61998CJ0038>

Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2005, 1 de març). *Sentència en l'assumpte C-281/02, Andrew Owusu contra N. B. Jackson i altres*. ECLI:EU:C:2005:120. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/ALL/?uri=CELEX:62002CJ0281>

Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2009, 10 de febrer). *Sentència en l'assumpte C-185/07, West Tankers Inc. contra Allianz SpA i Generali Assicurazioni Generali SpA*. ECLI:EU:C:2009:69. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/ALL/?uri=CELEX:62007CJ0185>

Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2009, 2 d'abril). *Sentència en l'assumpte C-394/07, Marco Gambazzi contra DaimlerChrysler Canada Inc. i CIBC Mellon Trust Company*. ECLI:EU:C:2009:219. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/ALL/?uri=CELEX:62007CJ0394>

- Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2011, 13 d'octubre). *Sentència en l'assumpte C-139/10, Prism Investments BV contra Van der Meer*. ECLI:EU:C:2011:653.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/ALL/?uri=CELEX%3A62010CJ0139>
- Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2012, 13 de març). *Sentència en l'assumpte C-376/10 P, Pye Phyto Tay Za contra Consell de la Unió Europea*. ECLI:EU:C:2012:138
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:62010CJ0376>
- Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2011, 15 de desembre). *Sentència en l'assumpte C-619/10, Trade Agency Ltd contra Seramico Investments Ltd*. ECLI:EU:C:2011:839.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=CELEX:62010CJ0619>
- Tribunal General de la Unió Europea. (2014, 18 de setembre). *Sentència en l'assumpte T-168/12, Aguy Clement Georgias contra Consell de la Unió Europea i Comissió Europea*. ECLI:EU:T:2014:781.
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/ALL/?uri=CELEX:62012TJ0168_SUM
- Tribunal General de la Unió Europea. (2015, 22 d'abril). *Sentència en l'assumpte T-190/12, Johannes Tomana i altres contra Consell de la Unió Europea i Comissió Europea*. ECLI:EU:T:2015:222.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:62012TJ0190>
- Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2015, 16 de juliol). *Sentència en l'assumpte C-681/13, Diageo SA contra Simiramida-04 EOOD*. ECLI:EU:C:2015:47.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/ALL/?uri=CELEX:62013CJ0681>
- Tribunal de Justícia de la Unió Europea. (2021, 21 de desembre). *Sentència en l'assumpte C-124/20, Bank Melli Iran contra Telekom Deutschland GmbH*. ECLI:EU:C:2021:1035.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:62020CJ0124>